

PROPOZÍCIE

Literárny Zvolen 2026

32. ročník celoštátnej súťaže neprofesionálnej literárnej tvorby

január 2026

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

1.1. Charakteristika súťaže

- 1.1.1. Literárny Zvolen je celoštátna súťaž literárnej tvorby neprofesionálnych autorov, členov literárnych klubov a skupín tvorivého písania (aj v rámci základných umeleckých škôl, stredných a vysokých škôl).
- 1.1.2. Súťaž je určená autorom a autorkám **od 15 rokov**.
- 1.1.3. Súťaž nie je tematicky zameraná ani vymedzená.
- 1.1.4. Súťaž sa koná **každý rok**.

1.2. Ciele súťaže

- 1.2.1. **Hlavným cieľom súťaže** je podporiť vzdelávanie neprofesionálnych autorov a autoriek v oblasti literatúry, podporiť ich umelecký rast a rozvíjať schopnosti a skúsenosti potrebné na realizáciu umeleckej tvorby v oblasti literatúry.
- 1.2.2. Ďalšími cieľmi sú:
 - 1.2.2.1. poskytnúť autorom a autorkám príležitosť prezentovať svoju umeleckú úroveň, konfrontovať ju s ostatnými a získať odborné usmernenie v záujmovej literárnej činnosti,
 - 1.2.2.2. zvyšovať odbornú a umeleckú úroveň autorov a autoriek prostredníctvom vzdelávacej zložky súťaže,
 - 1.2.2.3. vytvárať priestor pre získavanie skúseností, kontaktov a praktických poznatkov v oblasti neprofesionálnej literárnej tvorby.

1.3. Riadenie súťaže

- 1.3.1. Vyhlasovateľom, odborným garantom a hlavným finančným partnerom je Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR.
- 1.3.2. Hlavným organizátorom je Podpolianske osvetové stredisko.
- 1.3.3. Spoluorganizátormi sú Krajská knižnica Ľudovíta Štúra vo Zvolene a Mesto Zvolen.

2. ŠTRUKTÚRA SÚŤAŽE

2.1. Kolá súťaže

- 2.1.1. Súťaž má postupový charakter a je dvojstupňová:
 - 2.1.1.1. výberové kolo (nie je podmienkou),
 - 2.1.1.2. celoštátno kolo.
- 2.1.2. Odborný rozborový seminár, ako **klúčová súčasť** súťaže, je cielene zameraný, dôsledný a vychádza z hodnotiacich kritérií uvedených v propozíciách. Realizuje sa formou stretnutia odbornej poroty s účastníkmi a účastníčkami, počas ktorého porota vykoná dôkladnú analýzu ocenených súťažných diel.

2.2. Súťažné kategórie

- A. poézia,
- B. próza,
- C. žánrová próza.

3. PODMIENKY PRE SÚŤAŽIACICH

3.1. Prihlasovanie

- 3.1.1. Súťaže sa môže zúčastniť každý neprofesionálny literárny tvorca či tvorkyňa od 15 rokov, občan či občianka Slovenskej republiky alebo osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky. Prihlásení autori a autorky nesmú mať vydaný debut.
- 3.1.2. Do súťaže sa autori a autorky **prihlasujú** vyplnením elektronického formulára na stránke Národného osvetového centra: <http://www.nocka.sk/chcemsaprihlasit>.
- 3.1.3. **Termín uzávierky súťaže** je uverejnený na webovom sídle Národného osvetového centra.

3.2. Súťažné podmienky

- 3.2.1. V kategórii **poézie** môžu autori a autorky poslať do celoštátneho kola básne alebo básnické cykly v rozsahu **maximálne 10 strán** textového dokumentu, radené v jednom stĺpci. Zároveň musia autori alebo autorky poslať **aspoň 3 texty** (neplatí v prípade cyklu).
- 3.2.2. V kategórii **prózy** môžu autori a autorky poslať **maximálne 2 prozaické útvary** s rozsahom za obidva útvary spolu **maximálne 10 normalizovaných strán** (1 normostrana je 1 800 znakov, teda 30 riadkov, 60 úderov v riadku).
- 3.2.3. V kategórii **žánrovej prózy** môžu autori a autorky poslať **2 prozaické útvary** s rozsahom za obidva útvary spolu **maximálne 10 normalizovaných strán** (1 normostrana je 1 800 znakov, teda 30 riadkov, 60 úderov v riadku). Žánre, s ktorými sa autori a autorky môžu zapojiť, sú **vedecká fantastika (sci-fi), fantasy alebo horor**.
- 3.2.4. Práce je potrebné **zaslať v predpísanej úprave**: písmo Times New Roman, veľkosť 12, riadkovanie 1,5 bez obrázkov, **s uvedením veku autora/autorky v úvode diela, ale bez uvedenia mena autora/autorky v texte**.
- 3.2.5. Súťažné práce musia byť v slovenskom jazyku a autori ich nesmú do vyhlásenia výsledkov súťaže publikovať knižne, časopisecky ani online.
- 3.2.6. Prihlásené práce nesmú byť ocenené v inej literárnej súťaži.
- 3.2.7. Ak autor alebo autorka postupuje z výberového kola, môže sa prihlásiť so súťažnými textami, ktoré boli použité na regionálnej úrovni alebo vo výberovom kole.
- 3.2.8. **Slušné správanie** je nevyhnutnou podmienkou pre všetkých súťažiacich. Zahŕňa dodržiavanie pravidiel etiky, rešpekt voči ostatným, korektnú komunikáciu a vyhýbanie sa urážlivým či nevhodným prejavom. Súťažiaci musia konať ohľaduplne a správať sa tak, aby svojím konaním neprispievali k vytváraniu napätia alebo konfliktov. Porušenie tohto kritéria môže byť dôvodom na okamžité vyradenie zo súťaže.

4. ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE SÚŤAŽE

4.1. Výberové kolá

- 4.1.1. Výberové kolá môžu organizovať literárne kluby a krúžky, regionálne osvetové strediská, knižnice, centrá voľného času a iné.
- 4.1.2. Pri tvorbe propagačných materiálov **uvádza** organizátor daného kola súťaže **Národné osvetové centrum výlučne v súlade** s dokumentom Povinnosti organizátorov pri propagácii jednotlivých kôl súťaží.
- 4.1.3. Na propagačných materiáloch je nevyhnutné **uviesť hlavný názov** postupovej súťaže „Literárny Zvolen 2026“ a taktiež **podnázov** „32. ročník celoštátnej súťaže neprofesionálnej literárnej tvorby“.

4.2. Celoštátne kolo

- 4.2.1. Celoštátne kolo súťaže a jeho vyhodnotenie organizujú Národné osvetové centrum ako odborný garant súťaže, Krajská knižnica Ľudovíta Štúra vo Zvolene a Podpolianske osvetové stredisko v spolupráci s Mestom Zvolen.
- 4.2.2. Národné osvetové centrum, ako odborný garant, vytvára dramaturgickú koncepciu a zodpovedá za obsahovú stránku celoštátneho podujatia.
- 4.2.3. Pri tvorbe propagačných materiálov **spolupracuje** organizátor celoštátneho kola súťaže so zodpovedným pracovníkom Národného osvetového centra, ktoré sa riadi pravidlami uvedenými v dokumente *Povinnosti organizátorov pri propagácii jednotlivých kôl súťaží*.
- 4.2.4. Organizátor celoštátneho kola súťaže môže pri komunikácii na propagačných materiáloch zjednodušiť podnázov súťaže a označiť podujatie termínom „festival“.

5. HODNOTENIE SÚŤAŽE

5.1. Porota

- 5.1.1. Súťažné autorské práce v celoštátnom kole hodnotí odborná porota vymenovaná generálnou riaditeľkou Národného osvetového centra. Jej zloženie sa mení každý rok.
- 5.1.2. Porotu tvoria v každej kategórii **3 členovia**.
- 5.1.3. Organizátori na všetkých stupňoch súťaže sú povinní **obmieňať členov poroty po troch ročníkoch**, aby v tom istom kole nebola tá istá porota viac ako trikrát po sebe.
- 5.1.4. Člen odbornej poroty na každom stupni súťaže **nesmie byť v konflikte záujmov**, t. j. porotca nesmie hodnotiť autora, ktorého pripravoval, a rovnako ani súťažiacie osoby, s ktorými je v blízkom príbuzenskom vzťahu.
- 5.1.5. Člen odbornej poroty na každom stupni súťaže musí mať na túto funkciu **osobnostné predpoklady a ľudský prístup, pričom:**
 - 5.1.5.1. hodnotí nezávisle a v súlade s kritériami hodnotenia;
 - 5.1.5.2. zachováva korektný pracovný vzťah a pristupuje s rešpektom ku všetkým účastníkom, účastníckam a osobám zapojeným do koordinácie, prípravy a realizácie podujatia;
 - 5.1.5.3. správa sa dôstojne, eticky a profesionálne;
 - 5.1.5.4. dodržiava zásady rovnakého zaobchádzania a nediskriminuje z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, národnosti alebo etnickej príslušnosti, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského alebo rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického či iného presvedčenia, sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia.

5.2. Hodnotenie súťaže

- 5.2.1. Na celoštátnej úrovni porota vyberá **spravidla jedného víťaza alebo víťazku v každej kategórii**, ktorí získavajú odborný mentoring.
- 5.2.2. Súťažiaci sú zároveň zaradení podľa kvalitatívnej úrovne zaslaných textov **do zlatého, strieborného a bronzového pásma, prípadne mimo týchto pásiem**.
- 5.2.3. V odôvodnených prípadoch môže porota udeliť **špeciálne ceny**, prípadne rozhodnúť o neudelení niektorej z cien.
- 5.2.4. Súťažné práce porota hodnotí anonymne.
- 5.2.5. Porota hodnotí jednotlivé práce podľa stanovených súťažných kritérií bodovaním na škále od 1 do 5 bodov. Maximálny počet bodov od jedného porotcu je 25, v prípade žánrovej prózy 30.

5.3. Kritériá hodnotenia

- 5.3.1. **Estetická miera** – miera emocionality textu, rozsah a charakter použitých výrazových prostriedkov, vyváženosť jednotlivých zložiek textu, jeho kompozícia a gradácia.
- 5.3.2. **Jednota textu** – funkčnosť textu ako celku, logika diela, jednota štýlu, práca s témou, línie rozprávania, interpretačný potenciál, členenie veršov, celistvosť cyklu, autorský výber poetických textov.
- 5.3.3. **Funkčnosť jazyka** – výstavba viet, členenie verša, výber slov, práca s rýmom či voľným veršom, využívanie umeleckých jazykových prostriedkov a ich invenčnosť, celkový dojem z textu, gramatická správnosť, miera opisnosti diela.
- 5.3.4. **Hodnovernosť** – celková uveriteľnosť textu, charakteristika postáv a presvedčivosť ich motivácií, výstavba a logika deja, autenticita dialógov, práca s opisom, tvorba poetického obrazu, práca s lyrickým subjektom
- 5.3.5. **Poetika** – hodnotenie autorského rukopisu, jedinečnosť autorskej výpovede, cieľavedomá práca s textom, autorská vyspelosť pri budovaní textu, jedinečnosť autorovho/autorkinho štýlu, uchopenie témy.
- 5.3.6. **Hĺbka spracovania myšlienky** – schopnosť textu zachytiť myšlienku, vrstvenie témy, prístup k spracovaniu témy (prvoplánovosť / hlbšia analýza).
- 5.3.7. **Pri kategórii žánrová próza bude porota hodnotiť aj aspekt žánru** – vhodnosť zvoleného žánru k téme, pochopenie daného žánru a jeho pravidiel, inovatívny prístup k žánru, pohyb v jeho hraniciach alebo ich vedomé prekračovanie, premyslená práca so žánrom.

5.4. Ocenenia

- 5.4.1. Knižné ceny a diplomy.
- 5.4.2. Víťazi a víťazky hlavnej ceny získajú **možnosť pracovať s mentorom** na vopred dohodnuté obdobie.

6. KONTAKT

- 6.1. V prípade nejasností kontaktujte odbornú pracovníčku Národného svetového centra pre literatúru:
Mgr. Oľga Nachtmannová, PhD.
Národné osvetové centrum
Námestie SNP č. 12
812 34 Bratislava
olga.nachtmannova@nocka.sk
tel.: +421 2 204 71 220

7. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

- 7.1. Propozície nadobúdajú účinnosť dňom podpísania generálnou riaditeľkou Národného osvetového centra.
- 7.2. Prípadné zmeny, doplnenia a spresnenia propozícií vydáva Národné osvetové centrum.
- 7.3. Súťaž nie je realizovaná s cieľom dosiahnuť zisk.
- 7.4. V dôsledku nesplnenia akýchkoľvek podmienok uvedených v týchto propozíciách nemusí byť súťažiaci či súťažiaca prijatý/-á do súťaže alebo môže byť zo súťaže vyradený/-á.
- 7.5. Súťažiaci alebo súťažiaca môže byť zo súťaže vyradený/-á aj v prípade, že sa v jeho texte nachádzajú nenávisťné prejavy voči akejkoľvek menšine či skupine ľudí, neslúžiace umeleckému zámeru textu.

- 7.6. Počas celého priebehu podujatia sú všetci súťažiaci k dispozícii vyhlasovateľovi a môžu byť podľa potrieb oslovení na prezentačné a spoločenské sprievodné aktivity v mieste konania súťaže i v blízkom okolí.
- 7.7. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že jeho súťažné dielo má vysporiadané všetky práva viažuce sa k tomuto dielu, najmä autorské práva, a nezasahuje do práv a právom chránených záujmov tretích osôb.
- 7.8. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že berie na vedomie, že vyhlasovateľ súťaže:
 - 7.8.1. vyhotovením a/alebo použitím fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie z priebehu podujatia nijakým spôsobom nezasahuje do práv súťažiaceho na ochranu osobnosti, ustanovených § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“);
 - 7.8.2. obrazové snímky podobizní súťažiaceho budú vyhotovené a budú ako súčasť fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie podľa predchádzajúceho bodu použité primeraným spôsobom len a výslovne na vedecké a/alebo umelecké účely a tlačové spravodajstvo a z uvedeného dôvodu, v súlade s § 12 ods. 3 OZ, súhlas dotknutého súťažiaceho nebol potrebný;
 - 7.8.3. použitie obrazových snímkov a podobizní súťažiaceho podľa predchádzajúceho bodu nie je v rozpore s jeho oprávnenými záujmami.
- 7.9. Súťažiaci prihlásením do súťaže udeľuje Národnému osvetovému centru a organizátorom jednotlivých kôl súťaže bezodplatný súhlas na použitie:
 - 7.9.1. súťažných diel v zmysle § 19 a nasl. zákona č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon, a to najmä na vyhotovenie rozmnoženiny diela, zaradenia diela do databázy a uvedenie diela na verejnosti v rámci realizácie aktivít na účely šírenia osvetovej činnosti v pôsobnosti organizátorov jednotlivých kôl súťaže a Národného osvetového centra;
 - 7.9.2. svojho umeleckého výkonu v súvislosti s prednesom svojho autorského súťažného diela, aj, avšak nielen podľa ods. 7.5, v zmysle § 97 ods. 3 Autorského zákona, a to najmä na vyhotovenie originálu i rozmnoženiny záznamu umeleckého výkonu, verejný prenos umeleckého výkonu a sprístupňovanie záznamu umeleckého výkonu verejnosti, na účely šírenia osvetovej činnosti v pôsobnosti organizátorov jednotlivých kôl súťaže a Národného osvetového centra. Súťažiaci zároveň súhlasí s použitím svojej podobizne na propagačné účely.
- 7.10. Osobné údaje súťažiaceho budú vyhlasovateľom spracúvané v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (ďalej len „Nariadenie“). Súťažiaci vyhlasuje, že mu boli poskytnuté všetky relevantné informácie o spracúvaní jeho osobných údajov, ktoré sú dostupné na webovom sídle objednávateľa www.nocka.sk alebo v Národnom osvetovom centre.

Bratislava, 22. januára 2026

Mgr. Eva Smolíková
generálna riaditeľka